

a parkokban, strandokon, üdülőhelyeken. Az erdő esztétikájához a csend szorosan kapcsolódik. Az erdő szépségét csak akkor lehet igazán élvezni, ha semmi-féle idegen zaj nem nyomja el az erdő belső életének élettel teli csendjét.

Létre kell hoznunk, a franciákhoz hasonlóan az úgynevezett „csend erdőket”, útvonalakhoz közel a nehezebben mozgók számára, és távol, azok számára, akik mélyen behatolva az érintetlen természetbe tökéletesen ki akarnak kapcsolódni. A természetvédelemhez szerintem a csend védelme is szorosan kapcsolódik. A városokban érvényben levő csendrendeletet, megfelelő módosításokkal, ki kellene terjeszteni az üdülést, pihenést szolgáló területekre is, és azt igen nagy szigorúsággal végrehajtani.

Гимешши Л.: ТИШИНА ЛЕСА — НАСУЩАЯ ПОТРЕБНОСТЬ ЦИВИЛИЗОВАННОГО ЧЕЛОВЕКА

Шум в большом городе ставит население под все более физиологическую угрозу. Допускаемая интенсивность шума колеблется около 75 децибел. В городе по основным рейсам движения только в течение нескольких ночных часов не превышает эта величина. Уменьшить уличный шум можно только путем посадки деревьев и кустарников. Но абсолютная тишина также вредна. Тишину, представляющую отдых, обеспечивает лес с величиной звука, равной 10—20 фон. Здесь люди, отрываясь и визуально от источников шума, обособляются психически. К эстетике леса относится тишина его и об этом нужно осознанно заботиться.

Ghimessy L.: DIE WALDESSTILLE IST EINE LEBENSNOTWENDIGKEIT DES ZIVILISIERTEN MENSCHEN.

Der Lärm der Grosstädte bedeutet für die Bevölkerung eine zunehmende physiologische Gefahr. Die zugelassene Stärke des Lärms beträgt 75 Dezibel. In den Städten wird diese Schwelle nur in einigen Nachtstunden nicht überschritten. Der Strassenlärm kann nur durch den Anbau von Bäumen und Sträucher vermindert werden. Eine gänzliche Stille ist jedoch ebenfalls schädlich. Der Wald sichert eine beruhigende Stille, hier beträgt die Tonintensität 10 bis 20 fon. Im Walde können sich die von den Lärmquellen auch visuell getrennten Leute psychisch isolieren. Die Stille ist auch ein Bestandteil der Waldästhetik, sie soll daher auch bewusst gesichert werden.

Cinkelakás

A cinke közismerten odúlakó madár. Az odúlakásnak minősíthető legkülönbözőbb helyeket igényszik bérbevenni. Különös helyeken, sokszor erőszakos módszerekkel foglalt már lakást, lakóházban, használt kútkávéban, munkásmelegedőben, erdei vasút telefonszerkezetét védő faházikóban stb. A cinkék életét közelebről figyelők már többször írtak külön lakásválasztásairól és szokásairól.

Ugyancsak ritka eseménynek voltak tanúi a Dél-somogyi Állami Erdőgazdaság bőszenfai fagyártmány üzemének dolgozói a közelmúltban. Egy széncinke házaspár választása a modern fűrészcsarnokban levő 1000-es szalagfűrész szürke vasöntvény állványzatának a szalagkereket tartó, üreges felső részére esett. Az állványzatnak ez a része 5 mm vastagságú vaslemezekből van összehegesztve és 60 cm mély, felsőbejártú odút képez.

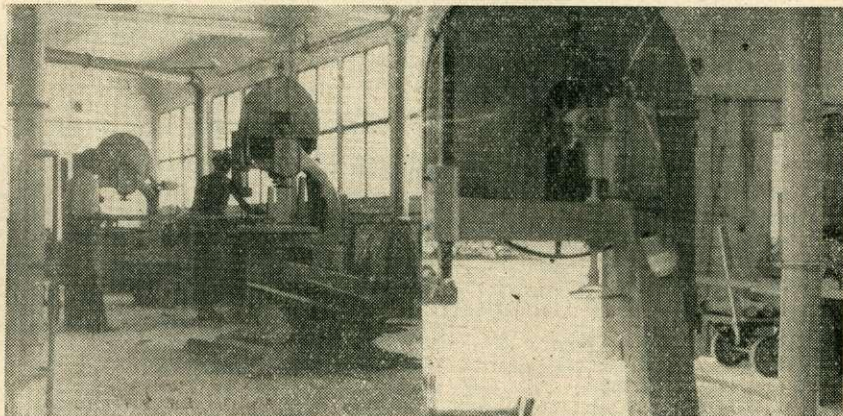
A fűrészcsarnokban állandó, többműszakos üzem folyik. Gyakran tizenötven dolgoznak állandóan mozgó, termelő munkában. Az alapanyagának, a készárúnak, hulladékanyagának mozgatása, valamint a szalag és körfűrészek jellegzetes hasító, szinte fület süketítő hangja sem zavarta meg elhatározásában a cinkepárt. De még az sem, hogy a kiválasztott szalagfűrész is állandóan nagy zajjal és rázkódással jár.

A kiszemelt „odúlakás” berendezését a cinke házaspár nagy sietve elkezdte. Mohával bélelték, majd finomították különböző szőrökkel. Amikor a teljes, ké-

nyelmes berendezés, bélelés is megtörtént — cinkéné elkezdte rakni tojásait, hetenként kettőt-hármat.

Mivel a mély *vasodúban* levő fészek hozzáférhetetlen volt, s cinkéné is alig-alig hagyta el, a fűrészcsernok dolgozói csak találgatni tudták, hogy hány darab is lehet az aprócska cinketojás?

A költés idején cinkéné nem zavartatta magát. Nem hagyta el a tojásokat akkor sem, amikor a kíváncsiskodók eléggé gyakran belestek a *vasodúba*. Apró fekete égő szemeivel pislogva, szinte könyörgően kérte a leselkedőket, hogy hagyják őt nyugodtan, nehogy bántódása essen a kelő kicsikéknek. A cinkepapa idegesebb volt. Féltően szállt be, majd ingerülten szállt ki az odúból.

A szalagfűrész állványzatának felső részén, nyíllal megjelölt helyen van a vasodú-lakás

Egyik napon, amikor cinkepár elhagyta a vasodút, a kikelt fiókák csicsergő hangjára, a fűrészcsernok valamennyi dolgozója szinte egyszerre akarta látni; hányan vannak? hogy néznek ki? — Valamennyi tojás kikelt, kilencen voltak a *cinke-testvérek*. Az odúba leskelődőket nagy csipogással, szájukat kítátva fogodták az állandóan éhes apróságok.

Igen nagy munkát végzett a kis *cinke házaspár*, mire a napi menühöz a légy, rovar, kukac mennyiségét, a kilenc állandóan nagyon éhes fiókanak megteremtette. S vajon ki tudja mennyi növényt, fácskát mentettek meg a nagymennyiségű rovar elpusztításával? A kicsikék jól tápláltságát, gyors fejlődését a cinkemama és cinkepapa biztosította. Egyik napon mind a kilencen kiültek a *vasodúlakás* „erkélyére”, — megcsodálták a számukra még ismeretlen, zajos környezetet és pár nap múlva vidáman repülve hagyták el születésük helyét.

Különös, érdekes, ritka alkalmat adó esemény volt ez, amikor egyszerre több dolgozó, következetesen, naponként figyelhette meg egy madár család intim életét; az *odúlakás* lázas berendezését, fiókák születését és felnevelését, majd kirepülésüket a madarak életébe.

A bőszenfai fagyártmánytelepen ma már több mesterséges odú van kirakva, különböző választékos helyre. A dolgozók itt már értik annak jelentőségét, hogy miért és hogyan kell hasznos madaraink védelmét az embernek elősegíteni.

Geleta Ferenc